Lieta Nr. C31223316
Lietas arhīva Nr. C-2233-16/2

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 20.jūnijā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Zelmene rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 23.martā /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) vērsās tiesā ar maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna uzturam.

Prasībā norādīts, ka prasītājai un atbildētājam ir kopīgs dēls, atbildētājs līdzekļus dēla uzturam nedod, prasītāja dēlu uztur viena, tādēļ ir spiesta vērsties tiesā ar prasību.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam 92,50 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no dēla septiņu gadu vecuma ne mazāk kā 30 % apmērā no minimālās mēneša darba algas, līdz dēla pilngadībai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179. pantu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un stundu tarifa likmi".

Līdz lietas izskatīšanai rakstveida procesā atbildētājs /pers. B/ rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesai nav iesniedzis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, tad pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Lietā nav strīda, ka prasītāja /pers. A/ un atbildētājs /pers. B/ ir bērna /pers. C/ vecāki. Minēto apliecina lietas materiāliem pievienotā dzimšanas apliecības Nr./apliecības numurs/ kopija.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmo un otro daļu, vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma noteikumiem ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Arī 1989.gada 20.novembra Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta 2.punkts noteic, ka galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu gulstas uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (turpmāk – MK Noteikumi Nr.37) noteic minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 1) katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2) katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu, minimālā mēneša darba alga ar 2016.gada 1.janvāri noteikta 370,00 EUR apmērā. Tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no 2016.gada 1.janvāra līdz septiņu gadu vecumam ir 92,50 EUR mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma 111,00 EUR mēnesī.

Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā Civillikuma 179.pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka atbildētāja pienākums ir maksāt prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam.

Tā kā prasītāja vēlas, lai no atbildētāja tiktu piedzīti uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tad tiesai nav nepieciešams izvērtēt atbildētāja mantas stāvokli, jo tas nevar ietekmēt spriedumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC- 556*).

Uz lietas izskatīšanas dienu /pers. C/ ir sasniedzis trīs gadu vecumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi prasītājas labā dēla /pers. C/ uzturam EUR 92,50 apmērā no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas – 2016.gada 23.marta līdz septiņu gadu vecumam, bet no septiņu gadu vecuma EUR 111 mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi līdz dēla pilngadībai.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, uzturlīdzekļu prasības summa ir 1110,00 EUR (92,50 x 12 mēneši), līdz ar ko, saskaņā ar minētā likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, valsts nodeva par prasību, kas valsts ienākumos piedzenama no atbildētāja,

ir 166,50 EUR.

Atbilstoši lietas materiāliem, kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā, kas valsts ienākumos piedzenami no atbildētāja, ir 6,97 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193., 195., 204.[1] un 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2016.gada 23.marta līdz dēla septiņu gadu vecumam ik mēnesi EUR 92,50 (deviņdesmit divi *euro,* 50 centi), bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un no dēla septiņu gadu vecuma EUR 111 (viens simts vienpadsmit *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz dēla pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 166,50 EUR (viens simts sešdesmit seši *euro,* 50 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,97 EUR (seši *euro,* 97 centu).

Noteikt /pers. B/termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2016.gada 20.jūnijā.

Tiesnese I.Zelmene